

El gra de la palla

Begonya Mezquita

Manel Rodríguez-Castelló

Escriptors i professors de secundària a l'IES Clot de Moro (Sagunt, Camp de Morvedre) i a l'IES Ferrer i Guàrdia (València, Horta), respectivament.

En un país com el valencià, immers des de fa segles en un procés de substitució lingüística, parlar de la llengua ens situa inevitablement en l'esfera de les coses problemàtiques. Sempre hi ha, doncs, el *problema* i poques vegades la *solució*. Els espasmes de la denominada transició van problematitzar a consciència el català al País Valencià per desplaçar en l'imaginari col·lectiu el conflicte lingüístic real (en el sentit que la sociolingüística dóna al terme) entre el valencià i el castellà al terreny fangós dels símbols, convenientment manipulats, i ajornar *sine die* la *solució* (en rigor una de les possibles solucions teòriques) de la normalització de l'idioma. Amb el temps, els mateixos que van crear

el fals dilema, hereus entronitzats del franquisme ara representat a gran escala pel PP amb la col·laboració d'un sempre pusil·lànim PSPV-PSOE, més els respectius sectors "intel·lectuals", simulaven la desactivació de l'eterna disputa traient-se de la mànega (o màniga) l'abracadabra de l'Acadèmia. Però la criatura naixia amb camisa de força: si reconeixia la unitat de la llengua ho havia de fer de manera que no ho entenguera ningú, i si ho deia clar i català, podia abatre's sobre acadèmia i acadèmics la fúria dels executors d'una legalitat sempre esbiaixada cap a la mateixa banda dreta antivalenciana. Errat el diagnòstic del conflicte, de naturalesa social i política, l'Acadèmia no podia

sinó errar en la recepta per superar-lo i es va dedicar al que ja fan els professionals del ram, l'estudi de les interioritats de la llengua, això sí, sempre dins els marges de la frontera administrativa del riu Sénia. Es devien pensar –i qui no s'autojustifica és perquè no vol– que desactivat sense complexos el fals dilema i guanyat el prestigi als ulls d'una societat que té altres maldecaps i urgències, la gent començaria a parlar en valencià pels descosits. I ara ens trobem amb un *Diccionari Normatiu Valencià* incapaç de destriar el gra de la palla i, segons acreditats especialistes en el tema, poc útil per afermar un estàndard que, malgrat tot, avançava per altres vies com l'escola, els mitjans de comunicació –la majoria ara segrestats–, les universitats i l'esforçada dignitat de la cultura i la literatura pròpies. Més que sobre la solidesa filològica d'aquesta obra o sobre la seua utilitat en un futur més o menys immediat –savis doctors té la filologia que ja se n'encarreguen–, cal plantejar-se el sentit d'una institució que es diu de la llengua però que només actua des d'una part d'ella i que se'n desentén del conjunt, obsedida en les peculiaritats d'uns dialectes i parlars tallats a colps de bisturí polític (que els ho diguen als de Vinaròs i Ulldecona o als d'Ontinyent i Alcoi, per exemple), recurrent a l'exhumació de vulgarismes que el temps i la pedagogia ja han col·locat fora de l'estàndard i demostrant amb la sospitosa insistència en el seu pairalisme "sense complexos" el complex de no sentir-se catalans de ple dret, almenys en qüestions de llengua (no hem sentit que cap acadèmic parles de català o llengua catalana en públic: li hi deu anar el sou). I el que importa al capdavall: té algun futur el valencià aïllat del conjunt del català i del seu espai comunicatiu? I les preguntes que se'n deriven, que cadascú se les conteste.

Alberto Fabra i els 20 membres que actualment integren l'AVL, al Palau de la Generalitat.